

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudkyň Mgr. Jany Volkové a Mgr. Barbory Berkové ve věci

žalobce: **P. M., s. p., IČO X**
sídlem D. 932/11, X B.

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2017, č. j. KUOK 72542/2017, ve věci
odstranění vodního díla,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2017, č. j. KUOK 72542/2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“),

Shodu s prvopisem potvrzuje Š. H.

kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Mohelnice, odboru životního prostředí (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 22. 5. 2017, č. j. MUMO-ŽP/12441/17, kterým správní orgán I. stupně nepovolil zrušení a odstranění vodního díla „Vodní nádrž Podolí“ na pozemcích parc. č. X, X, X, X, X, X, X, X, X, X a X v k. ú. Podolí u Mohelnice (dále jen „vodní dílo“).

B) Žaloba

2. Žalobce měl za to, že napadené rozhodnutí spočívá na neúplném zjištění skutkových okolností a na nesprávném právním posouzení věci. Požadoval proto, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.
3. Konkrétně namítal, že vlastníci pozemků, na nichž se vodní dílo nachází, s existencí vodního díla nesouhlasí. Žalobce nemůže vodní dílo zrekonstruovat, jelikož nemůže pro nesouhlas těchto vlastníků podat žádost o stavební povolení. Žalovaný nesouhlasné stanovisko vlastníků v napadeném rozhodnutí zcela ignoroval.
4. Žalobce dále brojil proti tomu, že správní orgány nevzaly na vědomí předložené biologické hodnocení, vypracované RNDr. M. H., a nezohlednily všechny skutkové okolnosti případu. Žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, aniž by samostatně zkoumal skutkové okolnosti, na které ho žalobce v odvolání upozornil.
5. Podle žalobce je mylný argument správních orgánů, že by odstraněním vodního díla došlo k narušení kostry územního systému ekologické stability, která je vymezena v územním plánu Mohelnice, kde je předmětné vodní dílo součástí navrženého lokálního biocentra (L. R. u P.). Z plánovaného biocentra a biokoridorů existuje pouze v žalobě posuzované vodní dílo, aniž by existovala vodní díla další, k narušení kostry územního systému ekologické stability a zhoršení poměrů tak nemůže dojít.
6. Žalobce doplnil, že převzal stavbu vodní nádrže Podolí v roce 2011 po předchozím vlastníku ve špatném stavu, nelze proto na něj přenášet odpovědnost za současný neutěšený stav vodního díla.

C) Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě sdělil, že napadené rozhodnutí vydal v souladu se zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů i zákonem, a se zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem (dále jen „s. ř.“), a odkázal na argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí. Doplnil, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí upozornil správní orgán I. stupně i žalobce na to, že je s ohledem na stávající judikaturu v oblasti vlastnictví vodních nádrží (rybníků) potřeba zabývat se vlastnickými vztahy ke stavbě vodní nádrže vybudované před 1. 1. 2002.
8. Žalovaný uvedl, že k záměru na zrušení a odstranění vodního díla bylo doloženo nesouhlasné stanovisko orgánu ochrany přírody, které je zákonným podkladem vodoprávního řízení ve věci odstranění stavby vodního díla. Správní orgán I. stupně proto neprováděl další dokazování a žádost zamítl. Správní orgán I. stupně postupoval řádně a v souladu s § 149 odst. 3 s. ř. (ve znění platném do 31. 12. 2017).

D) Skutková zjištění vyplývající ze správního spisu

9. Ze správního spisu vyplynuly následující pro rozhodnutí relevantní skutečnosti:

10. Dne 24. 4. 2017 podal žalobce „žádost o stavební povolení k vodním dílům – zrušení“, jejímž prostřednictvím žádal o povolení k odstranění malé vodní nádrže Podolí.
11. Dne 15. 5. 2017 vydal Městský úřad Mohelnice, odbor životního prostředí, nesouhlasné závazné stanovisko. V něm posoudil biologické hodnocení a vyslovil, že uskutečněním navrženého záměru by došlo „ke zničení předmětu ochrany, narušení kostry územního systému ekologické stability a snížení koeficientu ekologické stability území, kdy vodní plocha s břehovým porostem má být bez jakékoli kompenzace nahrazena plochou orné půdy. Má-li být záměr realizován, bude nezbytné se předem zabývat těmito skutečnostmi a najít řešení uvedených negativních dopadů. Do doby, než tak bude učiněno, nelze s navrženým zásahem do významného krajinného prvku souhlasit“.
12. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 22. 5. 2017 nepovolil zrušení a odstranění vodního díla a odkázal na § 149 odst. 3 s. ř., podle kterého v případě nesouhlasného závazného stanoviska je třeba žádost zamítnout.
13. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně brojil žalobce odvoláním ze dne 31. 5. 2017.
14. Dne 17. 7. 2017 vydal Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, „Sdělení k závaznému stanovisku vydanému Městským úřadem Mohelnice, Odborem životního prostředí k záměru zrušení a odstranění vodního díla Vodní nádrž Podolí, v k. ú. Podolí u Mohelnice“, kterým potvrdil závazné stanovisko ze dne 15. 5. 2017.
15. Rozhodnutím ze dne 4. 8. 2017 žalovaný odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 22. 5. 2017 potvrdil.

E) Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud ověřil, že žalobu podala osoba k tomu oprávněná, po vyčerpání řádných opravných prostředků a žaloba splňuje všechny formální náležitosti. Žalobce podal žalobu ve lhůtě dle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Je tedy věcně projednatelná.
17. Krajský soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodoval krajský soud bez nařízení jednání.
18. Krajský soud se při posouzení v žalobě uplatněných námitek zabýval nejprve povahou závazného stanoviska a jeho vlivem na rozhodnutí správních orgánů.
19. Krajský soud uvádí, že závazné stanovisko je upraveno v § 149 s. ř. takto:
20. (1) Závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány.
21. (2) Závazné stanovisko obsahuje závaznou část a odůvodnění. V závazné části dotčený orgán uvede řešení otázky, která je předmětem závazného stanoviska, ustanovení zákona, které zmocňuje k jeho vydání a další ustanovení právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen. V odůvodnění uvede důvody, o které se opírá obsah závazné části závazného

stanoviska, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen.

22. Závazné stanovisko je tedy úkonem správního orgánu podle části čtvrté s. ř., není samostatným rozhodnutím ve správním řízení ve smyslu § 67 s. ř. a jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí. Je jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí, u kterého neplatí zásada volného hodnocení důkazů podle § 50 odst. 4 s. ř. Závazným stanoviskem se tedy nezakládají, nemění, neruší ani nedeklarují práva či povinnosti konkrétních osob (Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016).
23. Závazné stanovisko tak představuje stanovisko dotčeného správního orgánu, jímž tento orgán uplatňuje zájmy, jejichž ochrana mu přísluší. Závazné stanovisko je určeno jinému vykonavateli veřejné správy v procesu vydávání správního rozhodnutí. Jedná se o vyslovení odborného názoru, přičemž tento názor je správní orgán, který vydává závazným stanoviskem podmíněné rozhodnutí, povinen respektovat.
24. V posuzované věci brojil žalobce v odvolacím řízení mimo jiné proti obsahu závazného stanoviska. Žalovaný jednal v souladu s § 149 odst. 5 s. ř., podle kterého *jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků. Po dobu vyřizování věci nadřízeným správním orgánem správního orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, lhůta podle § 88 odst. 1 neběží.* Žalovaný si vyžádal sdělení Krajského úřadu Olomouckého kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, nadřízeného dotčeného orgánu, a rozhodoval tak za situace, kdy existovalo nejen závazné stanovisko ze dne 15. 5. 2017, ale i jeho potvrzení ze dne 17. 7. 2017.
25. Krajský soud dále zkoumal, zda správní orgány mohou rozhodovat v rozporu se závazným stanoviskem či se od něj odchýlit. Dospěl k závěru, že tomu tak není.
26. Podle § 149 odst. 4 s. ř. *jestliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.*
27. Pro závazné stanovisko neplatí zásada volného hodnocení důkazů podle § 50 odst. 4 s. ř. (přestože se jedná o podklad pro vydání rozhodnutí) a jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Pokud by tedy bylo v průběhu správního řízení vydáno závazné stanovisko znemožňující vyhovět určité žádosti, nebylo by již třeba provádět další dokazování a tato žádost by musela být zamítnuta (Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016). Tak tomu bylo i v posuzované věci.
28. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí řádně vysvětlil, že závazné stanovisko orgánu ochrany přírody bylo vydáno v souladu s § 149 odst. 1 s. ř., neboť slouží dle § 90 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. jako podklad pro rozhodnutí o povolení ke zrušení a odstranění vodního díla podle § 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů. Dále vyslovil, že *„jelikož orgán ochrany přírody, coby dotčený orgán, vydal nesouhlasné stanovisko ke zrušení a odstranění předmětného vodního díla, je vodoprávní úřad MěÚ Mohelnice nucen, s ohledem na ustanovení § 149 odst. 3 správního řádu, ukončit dokazování a podanou žádost zamítnout“.* Správní orgán I. stupně byl závazným

stanoviskem vázán, jelikož se jednalo o podklad pro rozhodnutí, od kterého nebyl oprávněn se odchýlit a nerespektovat jej. Správní orgán I. stupně jednal v souladu se zákonem a ani skutkové okolnosti tvrzené v odvolacím řízení nemohly na tomto závěru nic změnit.

29. Žalobce v žalobě brojil proti tomu, že správní orgány nezohlednily, že vlastníci pozemků, na nichž se vodní dílo nachází, s jeho existencí nesouhlasí, žalobce nemůže dílo rekonstruovat, správní orgány nevzaly na vědomí biologické hodnocení, apod. K tomu krajský soud opětovně odkazuje na shora citovaný § 149 odst. 4 s. ř. Existovalo-li v posuzované věci nesouhlasné závazné stanovisko dotčeného orgánu, nebyly správní orgány oprávněny provádět další dokazování a zohledňovat další skutkové okolnosti věci. Správní orgány byly v posuzované věci vázány nesouhlasným závazným stanoviskem, ve kterém byl vysloven jasný závěr, že má-li dojít k zásahu do vodního díla, je třeba se zabývat kompenzačními opatřeními k řešení negativního vlivu případného zrušení vodního díla na širší okolí. Dotčený orgán ochrany přírody nesouhlasil s tím, že by došlo k odstranění vodního díla bez náhrady a bez prozkoumání budoucích dopadů přeměny vodního díla na ornou půdu. Žalovaný neopomenul postupovat podle § 149 odst. 5 s. ř. a vyžádal si u Krajského úřadu Olomouckého kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, sdělení ohledně závazného stanoviska. Uvedený správní orgán závazné stanovisko potvrdil.
30. Správní orgány tak jednaly v souladu s právní úpravou uvedenou v § 149 s. ř. a krajský soud neshledal žádný důvod k tomu, aby mohl správním orgánům cokoli vytknout. Jejich postup byl řádný a zákonný.
31. Ze shora uvedených důvodů proto krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

F) Závěr a náklady řízení

32. Žalobu vyhodnotil krajský soud jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který naproti tomu byl ve věci plně úspěšný, žádné náklady nad rámec plnění jeho běžných úkolů nevznikly. Proto krajský soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 29. dubna 2019

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu

